

Nr 12

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckt motion om avdragsrätt vid beskattning av donationer till vetenskaplig undervisning och forskning.

(2:a avd.)

I en inom riksdagen väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, II: 330, av herr *Håstad* har hemställts, »att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om skyndsamt utredning och förslag i syfte att avdragsrätt införes för donationer till vetenskaplig undervisning och forskning, förutsatt att varje donations ändamål godkännes av Kungl. Maj:t».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för det i motionen framförda yrkandet, får utskottet, i den mån redogörelse härför inte lämnas i det följande, hänvisa till motionen.

Vid beräkning av inkomsten från särskild förvärvskälla skall enligt 20 § kommunalskattelagen från förvärvskällans intäkter avräknas alla omkostnader under beskattningsåret för intäkternas förvärvande och bibehållande. Avdrag må därvid icke ske för den skattskyldiges levnadskostnader och därtill hänförliga utgifter.

I praxis har avdrag för bidrag till vetenskaplig undervisning och forskning inte ansetts kunna medgivas, såvida bidraget inte lämnats av rörelseidkare till teknisk-vetenskaplig forskning inom den bransch, som rörelseidkaren företräder. Icke heller har avdrag medgivits för gåvor till sociala institutioner.

Frågan om avdragsrätt vid inkomsttaxeringen för gåvor till allmännyttiga ändamål har tidigare upprepade gånger varit föremål för riksdagens behandling. Genom beslut vid 1938, 1939, 1941 och 1942 års riksdagar föreskrevs sålunda, att skattskyldig skulle äga rätt att vid taxering visst år enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt åtnjuta avdrag för gåvor till luftvärnet och sjövärnsskåren. Denna avdragsrätt tillämpades senast vid 1943 års taxering.

Genom beslut av 1943 års riksdag bemyndigades vidare Kungl. Maj:t medge, att skattskyldig vid taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt åren 1944 och 1945 fick åtnjuta avdrag för penninggåvor ej understigande visst belopp till internationellt hjälparbete för lindrande av nöd bland civilbefolkningen i krigshärjade länder. Avdrag medgavs endast om gåvobeloppet uppgått till minst 1 000 kronor.

De sålunda gjorda medgivandena har föranletts av särskilda förhållanden och varit till tiden begränsade. Vid varje tillfälle, då fråga om sådan avdragsrätt varit under bedömande, har av bevillningsutskottet uttalats, att bestämmelser av detta slag innebar en uppenbar avvikelse från de principer, som låg till grund för gällande lagstiftning. Därvid har utskottet städse framhållit, att främjandet av behjärtansvärda eller eljest allmännyttiga ändamål inte borde ske i form av lättnader vid beskattningen utan i förekommande fall genom direkt bidrag från statens sida.

Sedermera har vid flera tillfällen i väckta motioner framförts yrkanden om avdragsrätt för gåva.

I en *vid 1950 års riksdag* väckt motion, II: 378 (av herr Håstad), framfördes sålunda samma yrkande som i den nu förevarande motionen. Samma års bevillningsutskott anförde då i sitt i anledning av motionen avgivna betänkande nr 30, vilket godkändes av riksdagen, att det väl kunde antagas, att införandet av en avdragsrätt sådan som den av motionären åsyftade skulle kunna stimulera till gåvor för vetenskaplig undervisning och forskning. I dåvarande statsfinansiella läge, där statsmakterna nödgats iakttaga stor återhållsamhet i fråga om beviljande av anslag till kulturella intressen, skulle det måhända även kunna synas som om vissa skäl talade för den av motionären ifrågasatta anordningen. Det borde emellertid uppmärksammas, att i sådana fall, då en avdragsrätt kunde bli av betydelse, en avsevärd del av gåvan skulle motsvaras av därå belöpande skatt. Ur principiell synpunkt måste det anses betänkligt att i skattelagstiftningen införa en avdragsrätt, som inte är förenlig med de gällande grunderna för denna lagstiftning. Därest motionärens önskemål beträffande vetenskaplig undervisning och forskning skulle tillmötesgå, torde det med tämligen stor visshet kunna förutses, att krav på en motsvarande utsträckning av avdragsrätten till andra områden kommer att framställas. Vad som förekommit i samband med införandet av den under några år medgivna avdragsrätten för gåvor till luftvärnet, luftskyddet, hemvärnet och sjövärnskåren manade enligt utskottets mening till iakttagande av försiktighet vid bedömandet av frågan, huruvida skatteförmåner av förevarande slag borde medgivas.

Utskottet ansåg sig fördenskull ej böra förorda, att ytterligare skattelättnader för vetenskaplig undervisning och forskning infördes i skattelagstiftningen. Det rådande statsfinansiella läget kunde enligt utskottets mening inte motivera ett frångående av den tidigare från riksdagens sida uttalade uppfattningen, att främjandet av allmännyttiga ändamål ej borde ske genom lättnader vid beskattningen utan att, i den mån stöd från statens sida för något ändamål ansågs påkallat, detta stöd borde lämnas genom anslag.

Jämväl *1951 års bevillningsutskott* erinrade om riksdagens ovannämnda principiella uttalande i sitt av riksdagen godkända betänkande nr 8 i anledning av väckt motion, II: 363 (av herr Johnsson i Stockholm), vari åsyftades införandet av skattefrihet för gåvor till sociala hjälpinstitutioner.

I en vid 1953 års riksdag väckt motion, I: 271 (av herr Ohlon), framfördes yrkande om införande av rätt till avdrag för gåvor till humanitära, litterära, religiösa eller vetenskapliga ändamål eller till undervisningsändamål. Motionerna avstyrktes av samma års bevillningsutskott i dess av riksdagen godkända betänkande nr 9, därvid utskottet erinrade om att de ändamål motionärerna avsåg att främja redan enligt gällande lagstiftning i viss utsträckning intog en förmånsställning i beskattningshänseende. Från skattskyldighet till såväl arvsskatt som gåvoskatt var sålunda befriad stiftelse eller sammanslutning, som hade till huvudsakligt ändamål att främja barns eller ungdoms vård och uppfostran eller utbildning, vård av behövande ålderstigna, sjuka eller lytta eller att främja vetenskaplig undervisning eller forskning. Motsvarande skattebefrielse förelåg jämväl enligt förordningen om kvarlåtenskapsskatt. I fråga om inkomstbeskattningen var stiftelse med sådant ändamål som nyss sagts befriad från skattskyldighet, vid kommunalbeskattningen för annan inkomst än av fastighet och av rörelse samt vid den statliga beskattningen för annan inkomst än av rörelse. Utskottet anförde vidare, att även om införandet av en sådan avdragsrätt vid inkomsttaxeringen som den i motionen avsedda skulle kunna medverka till en ökad bidragsvillighet från enskilda donatorers sida, ansåg sig utskottet inte kunna förorda att ytterligare skattelättnader för befrämjandet av nu ifrågasvarande ändamål infördes i vår skattelagstiftning. Vad motionärerna anfört kunde enligt utskottets förmenande ej motivera ett frångående av ovan nämnda tidigare från riksdagens sida uttalade principiella uppfattning.

Ett liknande yrkande ställdes i de vid 1955 års riksdag väckta likalydande motionerna I: 139 (av herr Weiland m. fl.) och II: 427 (av herr Carlsson i Tibro m. fl.) Samma års bevillningsutskott avstyrkte motionerna i sitt av riksdagen godkända betänkande nr 17. Därvid sade sig utskottet finna, att vad från 1953 års bevillningsutskotts sida uttalats i denna fråga alltjämt ägde giltighet. Särskilt ville utskottet fästa uppmärksamheten på vad som anförts därom, att ifrågasvarande ändamål redan hade i viss mån tillgodosetts i beskattningshänseende.

Vid 1956 års riksdag yrkades i de likalydande motionerna I: 308 (av herr Weiland m. fl.) och II: 246 (av herr Carlsson i Tibro m. fl.) att riksdagen hos Kungl. Maj:t skulle hemställa om utredning rörande rätt till avdrag vid taxering till statlig inkomstskatt av förslagsvis belopp upp till tio procent av den taxerade inkomsten med ett högsta avdragsgillt belopp av förslagsvis 1 000 kr., om den skattskyldige skänkt beloppet till humanitära, litterära, religiösa eller vetenskapliga ändamål eller till undervisningsändamål. Bevillningsutskottet erinrade i sitt av riksdagen godkända betänkande nr 34 om att frågan om avdragsrätt för periodiskt understöd till allmännyttigt ändamål kunde förutsättas komma att prövas av 1950 års skattelagssakkunniga. I den mån motionerna åsyftade avdragsrätt för sådana gåvor, som föll in under begreppet periodiskt understöd, var denna fråga således föremål för utredning, varför syftet med motionerna i denna del redan var tillgodosett. Huruvida avdrag för periodiska utbetalningar av denna art skulle

medges eller ej borde inte tas under övervägande av riksdagen förrän 1950 års skattelagssakkunniga slutfört sin förenämnda utredning. En sådan prövning syntes enligt utskottets mening jämväl påverka bedömningen av frågan om avdragsrätt för enstaka gåvor till allmännyttigt ändamål.

I ett den 20 december 1956 avgivet betänkande med förslag till bestämmelser om avdragsrätt och skatteplikt för periodiskt understöd samt om avdragsrätt för studieunderstöd, m. m. har skattelagssakkunniga behandlat frågan om avdrag för periodiskt understöd eller gåvor till allmännyttigt ändamål. De sakkunniga har därvid framhållit, att enbart den omständigheten att ändamålen är behjärtansvärda och att institutionerna behöver stöd ej utgör skäl för avdragsrätt vid beskattningen. Det kan vid förutsättningslöst övervägande befinnas lämpligare att understöd ges i annan form, om understöd från det allmännas sida överhuvudtaget anses böra ifrågakomma, särskilt om införande av avdragsrätt i och för sig skulle åstadkomma olägenheter. För en bedömning är det emellertid i första hand av betydelse att undersöka, vilka invändningar som kan framställas mot den ifrågasatta utvidgningen av avdragssystemet vid den direkta beskattningen. I detta hänseende har de sakkunniga bl. a. anfört följande.

Enligt grunderna för den direkta inkomstbeskattningens anordnande bestämmes skatteförmågan med hänsyn till den skattskyldiges beskattningsbara inkomst. Denna beräknas med beaktande av omkostnader för inkomstens förvärvande och de nödvändigaste kostnaderna för livsuppehållet (existensminimum). Däremot anses det i princip inte vara av betydelse för skatteförmågan hur inkomsten i övrigt av den skattskyldige i enlighet med hans eget bestämmande disponeras för levnadskostnader, gåvor eller sparande. Från denna regel föreligger undantag egentligen endast så till vida, att avdrag av sociala skäl medges för vissa försäkringspremier. Med hänsyn till anförda omständigheter skulle avdragsrätt för frivilliga understöd till allmännyttiga ändamål kunna betecknas såsom ett avsteg från de grunder, enligt vilka den direkta inkomstbeskattningen är uppbyggd. Skatteförmågeprincipen torde alltså icke kunna åberopas såsom stöd för avdragsrätten. Häremot kan ej med skäl invändas, att det skulle förhålla sig annorlunda, om givaren utfäster sig att under visst antal år betala bidrag av förevarande art. En sådan utfästelse är frivillig och bör ej tillmätas betydelse för skatteförmågan lika litet som skyldighet att verkställa avbetalningar å bostättningslån eller andra skulder.

Understödjande av allmännyttiga ändamål genom avdragsrätt för bidrag därtill skulle medföra, att det stöd som lämnades skulle bli svårbedömligt och ojämnt. Sådana ändamål, vartill högre inkomsttagare lämnade bidrag, kunde tänkas bli gynnade på grund av att sådan inkomsttagare till följd av den höga marginalskatten hade möjlighet att med mindre personlig uppoffring stödjade ändamål, som de ansåge behjärtansvärda. Omfattningen av de bidrag, som skulle erhållas till de olika ändamålen, bleve i icke ringa mån beroende av den energi och måhända även fördomsfrihet, varmed bidragsinsamlingen handhades. Att bidragens antal och storlek icke alltid skulle rätta sig efter ändamålets angelägenhetsgrad och behovets storlek är uppenbart.

Avgränsningen av de ändamål, vars främjande genom bidrag skulle ge avdragsrätt, skulle möta betydande svårigheter. Med den utökning av de

kollektiva verksamhetsformerna i samhället, som under de senaste årtiondena skett, tillgodoses genom sådan verksamhet en mängd ytterst skiftande ändamål, som icke kan fränkännas egenskapen av allmännyttighet men beträffande vilka det kan diskuteras, om det allmänna bör lämna stöd genom skattenedsättning. Det torde icke vara möjligt att i skattelagstiftningen mera exakt ange de institutioner eller sammanslutningar, till vilka bidrag med avdragsrätt kunde ges. Varje bestämmelse i sådan riktning av mera allmänt innehåll skulle otvivelaktigt ge upphov till en mängd skattetvister. Beskattningsmyndigheterna torde ofta sakna möjlighet att här fälla rättvisa avgöranden, särskilt med hänsyn till att åtskilliga institutioner och sammanslutningar bedriver verksamhet av ganska olikartad natur. Frågan huruvida och på vad sätt taxeringsmyndigheterna skulle kunna pröva att villkoren för avdragsrätt vore uppfyllda är onekligen mycket komplicerad.

I vissa fall betalas bidrag till allmännyttiga ändamål under sådana former att det är ogörligt att i erforderlig omfattning kontrollera, att bidragen utbetalats, exempelvis då bidrag lämnats vid upptagande av kollekt eller liknande insamlingar.

Bidrag lämnas ofta i form av medlemsavgifter till sammanslutningar, som arbetar för allmännyttiga ändamål. Avdrag för sådant avgift får enligt 20 § KL inte ske. Införande av avdragsrätt för vissa slag av medlemsavgifter (här bortses från avgifter som har karaktären av omkostnader i förvärvskälla) skulle komplicera skattelagstiftningen i hög grad.

Av nu angivna skäl har de sakkunniga inte ansett sig kunna förorda en självständig avdragsrätt för gåvor till allmännyttiga ändamål. De sakkunniga har emellertid även framkastat tanken att — om det skulle befinnas angeläget, att vid beskattningen hänsyn i någon form tas till skattskyldigs utgifter av den beskaffenhet, varom här är fråga — en annan utväg än att tillskapa en särskild avdragsform skulle tillgripas. Enklast kunde detta ske genom att bestämmelserna om det nuvarande avdraget för försäkringspremier o dyl. ändrades så att avdragsrätten omfattade även avgifter eller bidrag till vissa andra ändamål än försäkringar. Emellertid hade en sådan lösning av förevarande fråga vissa beröringspunkter med spörsmålet om avdrag för medlemsavgifter, varför den borde ytterligare övervägas i samband med behandlingen av skattebestämmelserna rörande medlemsavgifter.

Slutligen väcktes vid 1957 års riksdag dels de likalydande motionerna I: 45 (av herr Weiland m. fl.) och II: 50 (av herr Carlsson i Tibro m. fl.), med i huvudsak samma innehåll som de nyssnämnda år 1956 väckta motionerna, dels de likalydande motionerna I: 134 (av fröken Andersson m. fl.) och II: 173 (av herr Munktell m. fl.), vari yrkades att riksdagen måtte medgiva skattskyldig, som under beskattningsår för vilket taxering verkställes år 1958 eller år 1959, lämnat penninggåva till internationell hjälpverksamhet bland flyktingar, avdrag härför vid taxering till statlig inkomstskatt. I sitt av riksdagen godkända betänkande nr 36 avstyrkte 1957 års bevillningsutskott bifall till motionerna. Därvid erinrade utskottet om att skattelagssakkunnigas utredning för det dåvarande var föremål för Kungl. Maj:ts prövning. Vidare anförde utskottet följande.

Som skattelagssakkunnigas utredning utvisar kan införandet av avdragsrätt för gåvor inte motiveras från de principer, som ligger till grund för vår

skattelagstiftning. Motionärerna anför emellertid som ett huvudsakligt argument för sin mening att avdraget är berättigat genom sin stimulerande inverkan på de skattskyldigas beredvillighet att ge bidrag till allmännyttiga ändamål. Utskottet vill inte bestrida att det ifrågasatta avdraget skulle få en viss sådan inverkan, men enligt utskottets uppfattning bör främjandet av behjärtansvärda eller eljest allmännyttiga ändamål — som riksdagen vid flerfaldiga tillfällen tidigare uttalat — inte ske i form av lättnader vid beskattningen utan i förekommande fall genom direkt bidrag från statens sida. Förutom denna principiella invändning kan erinringar av annan art riktas mot ett särskilt avdrag för gåvor. Som skattelagssakkunniga påpekat skulle avdragsrätten verka ojämnt och föranleda betydande olägenheter vid taxeringsarbetet.

Enligt riksstatsförslaget för budgetåret 1958/59 utvisar åttonde huvudtiteln en ökning med inte mindre än 230,3 miljoner kronor. I beloppet ingår en automatisk nettohöjning med 203,8 miljoner kronor, medan den icke-automatiska ökningen uppgår till 26,5 miljoner kronor, vilket belopp till största delen faller på den högre undervisningen och forskningen. I sistnämnda belopp ingår bland annat preliminärt beräknade anslag för kostnader under nästa budgetår för genomförande av de förslag som avses skola i särskild proposition framläggas i anledning av 1955 års universitetsutredningsbetänkande om den akademiska undervisningen och forskarrekryteringen.

Av innehållet i *den förevarande motionen* må här återges följande.

Den vetenskapliga forskningen och undervisningen drar nu för tiden kostnader, som är avsevärt större än som svarar mot ökningen av antalet studerande vid universitet och fackhögskolor. Ju mer i framtiden tekniken utvecklas och ju nödvändigare specialforskning blir, desto högre kommer dessa kostnader för den vetenskapliga forskningen och undervisningen att pressas uppåt. Skyldigheten att finansiellt bära kostnaderna för vetenskaplig undervisning och forskning har på senare tid nästan helt pålagts staten.

Det torde kunna befaras, att staten i framtiden kommer att möta stora svårigheter att hålla denna takt, hur välvilliga mot vetenskaplig undervisning och forskning regering och riksdag än kan vilja vara. Hithörande kulturintressen måste räkna med den starkaste konkurrens från andra lika legitima intressen. Det som kanske mest inger oro för framtiden är faran för sådana statsfinansiella kriser, som åstadkommer en eftersläpning i den nödvändiga successiva utbyggnaden av våra universitet, fackhögskolor eller särskilda forskningsanstalter. Det kan inte förnekas, att de allra senaste årens ekonomiska tryck givit en föraning om de risker att komma efter i utvecklingen, som den svenska vetenskapen i praktiken ej kan undgå att allvarligt räkna med.

Förr i tiden kunde ett kostnadsbehov i stor utsträckning tillgodoses genom donationer. I många andra länder och särskilt i USA har den vetenskapliga forskningen och undervisningen varit föremål för de enskildas ofta enastående omsorg, delvis tack vare gynnsammare skattelagstiftning. De minskade möjligheterna för lärdomsinstitutionerna under senare år att

erhålla enskilda donationer sammanhänger dels med det ökade skattetrycket, dels med avsaknaden av rättighet för donatorerna att få avdraga donationerna vid beskattningen.

Utgångspunkten för motionärens yrkande är den bestämda övertygelsen att staten, som numera så gott som helt bär ansvaret för den vetenskapliga undervisningens och forskningens utveckling och förkovran, i framtiden inte blir i stånd att ensam sörja därför. All sannolikhet talade för att det allmänna och enskilda — privatpersoner eller företag — måste samverka därvidlag på samma vis som tidigare skedde. De enskildas bidrag är framför allt önskvärda såsom medel ägnade att snabbt och smidigt tillgodose tillfälliga behov eller speciella önskemål, vilkas uppfyllande eljest troligen skulle få anstå. För att stimulera enskilda att stödja våra lärdomsanstalter i en mera verksam skala torde det vara nödvändigt att i någon form lätta på reglerna om förbud mot skatteavdrag för dylika gåvor. Då det emellertid torde vara otänkbart att — på sätt som skedde rörande t. ex. gåvor till luftvärnet vid 1942 års riksdag — en generell avdragsrätt i hithörande fall skulle godkännas av riksdagen och då en sådan rätt dessutom skulle kunna missbrukas, är det uppenbart ofrånkomligt att knyta vissa villkor till avdragsrätten. Som ett sådant villkor kunde stadgas, att avdrag endast medges för sådan donation, som Kungl. Maj:t godkänt. Därigenom skulle det vinnas säkerhet för att det av donatorn föreskrivna ändamålet kunde rubriceras såsom någonting ur allmänna synpunkter behjärtansvärt och värdefullt, även om det inte alltid behövde tillhöra det mest prioriterade.

Självfallet skulle en sådan regel, liksom varje annan avvikelse från skattesystemets huvudregler, framkalla åtskilliga mer eller mindre komplicerade detaljproblem. Frukten för detaljsvårigheterna borde inte få stå i vägen, om själva syftet anses förtjänt av att realiseras. Även frågan om beskattningen av testamentariska förordnanden för vetenskapliga ändamål borde vid en eventuell ändring av avdragsrätten tas upp till dryftande. Gentemot den troliga invändningen, att staten vid ett förverkligande av motionens tanke skulle gå miste om välbehövliga skatteintäkter borde endast understrykas, att staten sannolikt skulle allt sammantaget göra en vinst. Ty till vetenskapen och forskningen skulle ju alltid inflyta mer än vad staten utan avdragsrätt för donationen skulle ha erhållit i skatt. Och säkerligen skulle många av de ändamål, för vilka donationer kommer att göras, annars förr eller senare ha måst täckas genom statsanslag.

Utskottet

I den ifrågavarande motionen yrkas, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om skyndsam utredning och förslag i syfte att avdragsrätt införes för donationer till vetenskaplig undervisning och forskning, varvid förutsatts att donationerna avsett ändamål, som godkänts av Kungl. Maj:t.

Som av den ovan lämnade redogörelsen framgår har frågan om avdragsrätt vid taxeringen för gåvor till olika allmännyttiga ändamål tidigare vid flerfaldiga tillfällen varit under behandling i riksdagen. Därvid har även avdragsrätt för gåvor och donationer till vetenskaplig undervisning och forskning varit på tal. Samma yrkande som i förevarande motion framfördes också vid 1950 års riksdag. Vid varje tillfälle, då fråga om avdragsrätt för gåvor varit under bedömande, har från bevillningsutskottets sida uttalats, att bestämmelser av detta slag innebar en uppenbar avvikelse från de principer, som låg till grund för gällande skattelagstiftning. Utskottet har även vid upprepade tillfällen framhållit angelägenheten av att främjandet av behjärtansvärda eller eljest allmännyttiga ändamål inte skedde i form av lättnader vid beskattningen utan att, i den mån stöd från statens sida för något ändamål befanns påkallat, detta stöd lämnades i form av anslag till det avsedda ändamålet.

I den nu föreliggande motionen har till stöd för det däri framställda yrkandet anförts bl. a., att staten, som numera så gott som helt bär ansvaret för den vetenskapliga undervisningens och forskningens utveckling och förkovran, i framtiden säkerligen inte blir i stånd att ensam sörja därför. Enligt motionärens mening talade all sannolikhet för att det allmänna och enskilda — privatpersoner eller företag — måste samverka därvidlag. För att stimulera enskilda att stödja våra lärdomsanstalter i en mera påtaglig utsträckning synes det motionären nödvändigt att i någon form lätta på förbudet mot avdrag vid taxeringen för dylika gåvor.

I anledning av vad sålunda anförts får utskottet erinra om att vetenskaplig undervisning och forskning redan enligt gällande lagstiftning intar en viss förmånsställning i beskattningshänseende. Stiftelse eller sammanslutning, som har till huvudsakligt ändamål att främja vetenskaplig undervisning eller forskning, är sålunda befriad från skattskyldighet till såväl arvs- skatt som gåvoskatt. Motsvarande skattebefrielse föreligger jämväl enligt förordningen om kvarlåtenskapsskatt. I fråga om inkomstbeskattningen är stiftelse eller förening med huvudsakligt ändamål att främja vetenskaplig undervisning och forskning befriad från skattskyldighet vid kommunalbeskattningen för annan inkomst än av fastighet och av rörelse samt vid statsbeskattningen för annan inkomst än av rörelse.

Utskottet är väl medvetet om behovet av stöd åt vetenskaplig undervisning och forskning. Detta stöd måste i första hand ges från statens sida, men i viss omfattning torde man liksom hittills få lita till bidrag från enskilda. Ett uttryck för statens strävan att främja de nämnda ändamålen utgör den ökning av anslagen under åttonde huvudtiteln, som under senare år och även i år vidtagits.

Det kan visserligen antagas, att införandet av en avdragsrätt sådan som den av motionären åsyftade skulle stimulera till gåvor för vetenskaplig undervisning och forskning. Man kan emellertid inte bortse från att i sådana fall, då en avdragsrätt kunde bli av betydelse, en avsevärd del av gåvan skulle motsvaras av därå belöpande skatt. Utskottet vill även erinra om den tidi-

gare från riksdagens sida uttalade uppfattningen, att främjandet av allmännyttiga ändamål inte bör ske genom lättnader vid beskattningen utan att, i den mån stöd från statens sida för något ändamål befinnes påkallat, detta stöd bör lämnas genom anslag. Utskottet anser sig därför inte böra förorda, att ytterligare skattelättnader för vetenskaplig forskning och undervisning än som redan är medgivna införes i skattelagstiftningen. Med hänsyn härtill avstyrker utskottet den ifrågakvarande motionen.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,
att motionen II: 330 av herr Håstad om avdragsrätt vid
taxering för donationer till vetenskaplig undervisning och
forskning icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 25 februari 1958

På bevillningsutskottets vägnar:

EDGAR SJÖDAHL

Närvarande:

från första kammaren: herrar Sjödahl, Hagberg, Eriksson, Spetz, fröken Ranmark, herrar Bengtson, Oscar Carlsson, Wörnberg, Kronstrand och Alvar Andersson; samt

från andra kammaren: herrar Sundström, Brandt, Nilsson i Svalöv, Allard, Kärrlander, Ericsson i Kinna, Jansson i Aspeboda, Stenberg och Rydén.

Reservation

av herrar *Kronstrand* och *Stenberg*.